

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 9.

V Ljubljani 1. septembra 1884.

Leto XIV.

Hrepenenje.

dolino legla je temà,
V njej gosta vlačì se meglà,
In tudi mene je obšlà.

A glej, kakó se za goró,
Tam zadaj sveti prelepó!
O tjákaj hrepenim srèno.

Rudeči žar izzà goré!
Posijaj v temne mi stezó,
Da se pomiri mi srèe.

F. Krok.

Kdor ne uboga, tepe ga nadloga.

Milan je bil svojeglaven deček. Vse se je moralo zgoditi, kakor je on hotel. Stariši so ga zaradi tega večkrat svarili ter ga tudi kaznovali, a bilo je vse zaman.

NecEGA dne ga pošljejo mati v mlin po moko. Ž njim je šla tudi mlajša sestra Marijca. Kadar prideta do Save, ni šel Milan takój v mlin, nego šel je naravnost k vodi. Namesto njega je šla Marijca mlinarja vprašat, če je že moka somleta.

A Milan si vzame klobuk z glave ter ga položi na vodo, ki ga je nesla kakor ladjico dalje; on sam pa je tekal vedno vstrìe klobuka. Kadar koli je voda hotela klobuk proti sredi zanesti, hitro je deček zgrabil za klobuk ter

je tekel ž njim na prejšnje mesto, kjer ga je zopet spustil v vodo. To ga je zelo veselilo in ponavljal je to igráčo.

A pripetilo se je, da je voda večkrat klobuk takó hitro izpodnesla, da je moral Milan za njim do kolena brésti v vodo.

Nekaj korakov od dečka je stal siv starček, ki je dečkovo igráčo že dlje časa opazoval. Dejal mu je:

„Zdaj že vender prenehaj! Lelko se ti pripetí, da ti voda klobuk odnese.“

Ali svojeglavni deček se niti zmenil ni za starčkove besede. Zopet spusti klobuk v vodo. V prevelikem veselji je Milan pozabil, da bi tekel za klobukom. Zdajci pride klobuk v majhen vrtinec, kateri ga urno zasúče in proti sredini reke potisne. Milan vidi nevarnost ter skoči za klobukom — ali bilo je že prepozno. Njegov rujavi klobuk je plaval sredi reke ter je dal Milanu za vselej slovó.

Zdaj se je Milan še le nstrašil in solzé so mu zalile oči. A za njim se je nekdo oglasil in dejal: „Kdor ne uboga, tepe ga nadloga!“

Milan strepetá pri tem glasu in se ozrè. In glej! na obrežji je stal še vedno óni sivi starček.

Zdaj gre Milan v mlín in ker je bila moka že somleta, zadene vrečico na rami ter se vrne žalosten in ves pobit domóv. Ko ga je sestra vprašala po klobuku, niti odgovoriti jej ni hotel.

Pot je bil gladek in polzek, ker je predpóldne močno deževalo. Milan je hitel z vrečico in večkrat se mu je pripetilo, da bi bil skoraj padel. Marijea, ki ga dohajati ni mogla, klicala mu je: „Milan, hodi počasi, da ne padeš!“ Ali deček se ni brigal za sestro.

Zdajci prideta do prélaza. Milan se ozrè in reče Marijei: „Glej, Marijea! kako bom skočil z vrečico.“

„Ne skakaj!“ zavpije mu sestra.

Ali Milan je bil že skočil. Pa o jój! Noga se mu je izpodtaknila in na ónej strani plota je ležal ubogi Milan na tleh.

Ondu izza vrta se zasliši glas: „Kdor ne uboga, tepe ga nadloga!“ Bil je kmet, ki je pobiral ovočje ter pri tej priliki vse videl in slišal, kar se je zgodilo.

Marijea vsa prestrašena prihiti in vidi vrečo odprto in po tleh razsipano moko.

„Kaj bodo mati rekli?“ reče in se joka. Tudi Milan je jokal, a nobene besede ni zinil. Z rokami sta pobirala moko in jo devala v vrečo, ali dobra četrтина vrečice je ostala prazna.

Jezén in s solzámi v očéh ni hotel Milan iti mirno domóv, nego hitel je, kolikor ste ga nogi nesli.

Skrbna Marijea mu zopet kliče: „Počasi hodi, Milan, da ne padeš!“ A tudi zdaj ni hotel slišati Milan svoje sestre Marijee.

Ko zagleda Milan hišo, spusti se po polzkem potu kar v dir. Ali komaj naredí par korakov, izpodrsne mu in deček pade z vrečico v globoko blato.

Zopet se je vreča odprla in moka izsula. Pridna Marijea je prihitela ter neubogljivemu bratcu dejala:

„Milan! ali ni óni moř prav imel, ko ti je dejal: Kdor ne uboga, tepe ga nadloga!“

Z umazano obleko in skoraj prazno vrećico je prikrevsal Milan domóv.

Mati so se zelo ustrařili, ko so videli vse to. In ko jim je Marijca povedala, kako se je vse to zgodilo, nagrbnanćilo se jim je ćelo, stopili so k Milanu, prijeli ga za roko in mu rekli: „Milan!“

In Milan je vzdignil roki k materi ter jih skesano prosil: „O mati, odpustite mi; nikdar ne bodem več kaj takega storil!“

Te besede so mater ganile, da ga niso kaznovali, kar bi bili drugaće storili.

Milan se je poboljšal ter bil od sih dob ves drugaćen deček.

Miljenko Devojan.

Kar dobrega storiř, pri Bogu plaćilo dobiř.

O b kraji neke vasi je stala ubořna koća. V njej je živel a siromařna in bolna mati s sinom Radovanćkom. Źe mnogo mesecev je leřala bolna v postelji zavoljo hude rane na nogi, katera jo je takó skelala, da se ni mogla niti ganiti z mesta. Mnogo je Źe potrořila na razlićna zdravila, a vender jej ni bilo boljše. Źato je nastala velika bćda v siromařnej koći. Mati je bila jedina, ki je sluřila kruha sebi in sinu Radovanćku, a tega zdaj ni mogla nikakor. Vsled tega je bil njen stan toliko bridkejři in Źalostnejři. Kolikokrat je bridko zajokala, ne toliko zaradi bolećine na nogi, nego zaradi tega, ker ni mogla sinu dati, ćesar mu je bilo treba.

Tako je minulo več bridkih dni. In glej! zopet mine jeden dan. Mine predpóladne, in v cerkvenem zvoniku udari ura dvanajst. Radovanćek odmolivři „angelsko ćeřenje“ in priporoćivři mater in sebe ljubemu Bogu, sede za mizo, da bi juřinal. Źalostno gleda zdaj ubogo mater, zdaj kosec suhega kruha, ki ga je drřal v roci. Zelo je bil laćen. Ravno je hotel ugrizniti kruh, ko nekdo potrka na vrata. Radovanćek takój skoći izza mize, pogleda v veřo in vidi siromaka starca s sivo brado in palico v roci; jedva se je drřal po konci.

„Kaj bi radi?“ vprařa Radovanćek ubozega starca.

„O kaj bi rad? Siromak sem star. Sedemdeset in devet let mi je na hrbtu, a nimam nikogar na vsem svetu, razven Boga v nebesih in dobrih ljudi, ki imajo srce za siromake. Ali bi ne mogel dati kosec kruha vbogajme ubogemu siromaku?“ prosil je starec s slabim in tresoćim glasom.

„O dā dā — tukaj — vzemite kosec kruha!“ To rekři, pomoli starec kos suhega kruha, ki ga je drřal v roci in ga je malo poprej hotel Źeljno snćsti.

Starec vzame kruh, zahvali se ter pogleda dećku v lice. Takój je spoznal, da je deček Źalosten in ima objokane oći.

„Deček moj ljubi! tebe mori velika bćda; povej mi, kaj ti je?“

„O Źalosten sem, ker mi mati leři Źe dolgo bolna v postelji in nobeno zdravilo jej ne pomaga.“

„In kakřna bolezen mući tvojo mater?“